

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Apare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Nr. 2481/1924.

Ordin circular

cătră onorată preoțime ortodoxă română
din eparhia Aradului.

Ministerul Cultelor și Artelor, cu Nr. 32.926 din 25 Iunie a. c. ne-a comunicat următoarea adresă în chestia salarizării personalului bisericesc și anume:

„Ministerul Cultelor și Artelor, condus de ideea de dreptate și echitate în salarizarea personalului bisericesc, a hotărât să constate din nou averile și veniturile personalului bisericesc și ale bisericilor în care scop a instituit pe lângă Minister o Comisiune Centrală, care prin ordinul Nr. 53.976 din 21 Iunie a. c., a trimis prefecturilor de județ formulare „Declarație” pentru înscrierea veniturilor și cheltuielilor personalului bisericesc, precum și a bisericilor. Formularele acestea vor fi distribuite comunelor prin administrațiile de plasă.

În fiecare comună se instituie o Comisiune Comunală, care se compune astfel:

Președinte: Primarul comunal.

Secretar: Secretarul comunal.

Membrii: Parohul, 2 epitropi sau curatori, și perceptorul comunal.

Delegații bisericii vor lua parte la desbaterele comisiei numai atunci când se vor desbata chestiuni privitoare la biserica lor.

Comisiunea va completa rubricile din Declarație, după datele ce-i va servi parohul bisericii respective, având însă dreptul de a face și constatări proprii. Parohul va trebui să documenteze cu acte publice afirmațiunile sale. Aceste acte, dacă se va cere anume, le va atașa în copie, vizate de către autoritatea comunală.

Declarație se face cu privire la statul personal al personalului bisericesc și a bisericii, precum și cu privire la veniturile și cheltuielile personalului bisericesc și a bisericii, și cu privire la situația materială a comunității bisericesti și a puterii de contribuțiune a ei pentru susținerea personalului bisericesc.

Veniturile se vor socoti luându-se media celor cinci ani din urmă, adică anii 1919, 1920, 1921, 1922 și 1923.

Fiecare parohie, respective biserică, face declarație. La aceasta declarație generală se va atașa declarația-anexă ce se va întocmi pentru fiecare preot sau diacon ce s'ar găsi pe lângă paroh, beneficiind de venituri după bunurile bisericii, respective parohiei. De asemenea se va face declarație și pentru fiii cu sau fără biserică. Acestea se vor anexa la declarația parohiei, dacă aceste filii se găsesc în sfera de activitate a comisiei respective; în caz când nu se găsește această operațiune de centralizare este făcută de către Administrația de plasă sau Prefectura de județ.

Membrii Comisiunii sunt direct și personal rezonșabili de exactitatea datelor ce înscriu în Declarații.

După ce Comisiunea comunală a complectat Declarațiile, va întocmi un Proces-verbal pentru fiecare Declarație, cuprinzând toate observațiunile și obiecțiunile ce vor fi făcute de vre-un membru al Comisiunii. Procesele-verbale se vor atașa la fiecare Declarație.

Declarația, complectată cu toate cele necesare, va fi înaintată apoi prin Administrația de plasă, care de asemenea va face observațiunile și obiecțiunile ce crede de cuviință, Prefecturii de județ, pentru a fi supuse Comisiunii județene.

Comisiunea județeană se compune astfel:

Președinte: Prefectul de județ, în caz de împiedecare locțiitorul.

Secretar: Avocatul (jurisconsultul) județului.

Membrii: Administratorul financiar și Consilierul Agricol.

Delegații bisericii: Protopopul și doi delegați din partea eparhiei respective, cari vor lua parte la desbateri numai când se vor discuta chestiuni privitoare la confesiunea lor.

Comisiunea județeană va face toate observațiunile și obiecțiunile ce crede de cuviință cu privire la toate datele din Declarație sau Procese-Verbale. Aceste observațiuni și obiecțiuni le va cuprinde într'un Proces-Verbal, pe care împreună cu actele anterioare le va înainta Comisiunii Centrale pentru constatarea averilor și veniturilor personalului bisericesc și ale bisericilor de pe lângă Ministerul Culte-

lor și Artelor. Această Comisiune Centrală va stabili, pe baza informațiilor și datelor primite, veniturile după averile bisericesti atât a personalului bisericesc cât și ale bisericilor propriu zis.

Comunicându-Vă celea de mai sus, ținând seamă și de scopul măreț de dreptate și echitate în salarizarea personalului bisericesc, urmărit de acest Minister, Vă rugăm să binevoiți a lua contact, prin delegații D-Voastră, cu Prefectul județului unde aveți credincioși, pentru ca această lucrare, inspirată de înalte considerațiuni de dreptate socială și de o deosebită sollicitudine pentru cel mai important factor moral, care este preoțimea să nu sufere nici o întârziere.

Termenul de executare a lucrării acesteia este: pentru Comisiunea comunală până la 1 August a. c., iar pentru Comisiunea județeană până la 10 Septembrie a. c. Nici o amânare nu se admite.

Dacă din cauza delegațiilor bisericești va suferi vre-o întârziere adevărată dacă aceștia nu vor da la timp și complet toate datele necesare. Ministerul va opri plata personalului bisericesc căzut în culpă.

Precum se învederează din această adresă, formularele „Declarație” pentru înscrierea veniturilor și cheltuielilor personalului bisericesc și a comunelor bisericesti, s'au distribuit comunelor deadreptul prin Administrațiile de plasă.

Atragem atențiunea Onor. preoțimi asupra pasagiului ultim din adresă, unde se pune în vedere oprirea plății personalului bisericesc, dacă din cauza delegațiilor bisericești va suferi lucrarea vre-o întârziere, adevărată dacă acești delegați nu vor da la timp și complet toate datele necesare.

Deci provocăm și îndatorăm delegațiile bisericesti sub răspundere materială și morală, ca la timpul ce se va fixa, să se prezinte punctual la ședința comisiei; iar pe Onor. Preoțime o îndatorăm sub aceeași răspundere, să studieze cu toată atențiunea „Declarația” și „Instrucțiunile” dela finea „Declarației”; să procure de timpuriu datele referitoare la personalul bisericesc (paroh adm. paroh., capelan, diacon, cantor); datele referitoare la numărul sufietelor (minor, major, bărbați, femei), depărtarea filialelor de matră în km.; datele relative la veniturile și cheltuielile personalului bisericesc și în fine datele despre veniturile și cheltuielile comunei bisericesti.

La venite sunt a se lua toate emolumentele sistemizate.

Arad, la 1/14 Iulie 1924.

Joan J. Sapp m. p.
Episcop.

Nr. 2169/924.

Ordin circular

cătră toate oficiile parohiale și protopresbiterale din eparhia Aradului.

Ministrul Cultelor și Artelor, cu Nr. 21.543 din 21 Iunie a. c. ni-a trimis următoarea adresă:

„Venerat Consistor”.

Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale cu adresa Nr. 10099/924, ne arată, că primește adeseori Procese-verbale și reclamațiuni din care se vede o mulțime de cazuri de înmormântări în cimitirile și locurile nepermise de art. 2 din legea pentru înmormântări din 27 Martie 1864, actualiment în vigoare și că aceasta se întâmplă mai ales în Transilvania.

Totodată ne cere să punem în vedere preoților de a nu mai efectua serviciul religios decât în cimitirile prevăzute de art. 1 din zisa lege.

Avem onoare a Vă aduce la cunoștință că art. 1 din legea pentru înmormântări din vechiul regat prevede, că toate cultele sunt datoare a-și întocmi cimitire pentru înmormântări îndepărtare cel puțin de 200 metri dela marginea fiecărui oraș s'au sat.

Art. 2 prevede, că îndată ce se vor înființa asemenea cimitire, nu se va mai putea face nici o înmormântare în biserică, temple, sinagoge, spitale, capele etc., iar prin art. 4 s'a dat termen pentru înființarea de cimitire în conformitate cu art. 1, un an și jumătate.

Pentru respectarea dispozițiilor din legea pentru înmormântări, avem onoare a vă ruga să binevoiți a lua măsuri ca să nu se mai facă înmormântări în cimitire lângă biserică, ci să se înființeze cimitire noi afară de sat și oraș.

Numai în mod excepțional să se admită îngroparea în cimitirul de lângă biserică a persoanelor binemeritate, pentru biserică de ex.: cititorii, și în cazul acesta cu observarea strictă a legii: autorizație specială și observarea dispozițiilor referitor la salubritatea publică §-ul 121 din legea sanitară din Ardeal.

Comunicăm această dresă Onoratei preoțimi spre știre, orientare și conformare.

Arad, 27 Iunie (10 Iulie) 1924.

Joan J. Sapp,
Episcop.

Nr. 2263/1924.

Comunicat.

Di Sextil Pușcariu, profesor la universitatea din Cluj și director al Muzeului Limbei Române din Cluj, ne-a trimis un exemplar din buletinul anual numit „*Dacoromânia*” cu rugămintea să dispunem cumpărarea volumului trimis și să înlesnim comandarea unui număr de exemplare de către preoțime.

Volumul costă 350 Lei.

Având în vedere, că exemplarul acesta din anul al III-lea al buletinului este rezultatul unei rodnice munci, care stă la nivelul celor mai înaintate studii similare din apus; având în vedere, că cuprinsul „*Dacoromâniei*” nu numai că trebuie să intereseze pe oricare om cult, dar are și studii asupra limbei și literaturii bisericești, în special al celei vechi, care privește deci direct pregătirea sufletească a păstorilor credinței.

Il recomandăm Onoratei preoțimi cu toată căldura.

Arad, din ședința consistorială a Senatului bisericesc ținută în 20 Iunie (3 Iulie) 1924.

Joan J. Papp,
Episcop.

Nr. 2478/1924.

Comunicat oficial.

Statutele mai nou modificate ale fondului diecezan preoțesc, sunt înaintate Veneratului Sinod eparhial pentru aprobare. La cererea Adunării generale a fondului, acest Consistor a încuviințat, ca și până la aprobarea definitivă a Statutelor, să se aplice dispozițiile acestora în cazurile obveniente.

Având aceasta în vedere, dispunem, că începând cu anul curent taxele dela parohii pentru fondul preoțesc să se încasseze în sumele fixate în statutele nou modificate, adică, dela parohiile protopresbiterale anual câte 80 Lei, iar dela celelalte câte 40 Lei.

Țeace comunicăm organelor parohiale spre știre și acomodare.

Arad, din șed. cons. dela 20 Iunie (3 Iulie) 1924.

Joan J. Papp m. p.
Episcop.

Pentru neam și lege

de diaconul Dr. GH. COMȘA.

Lib. Pavel Șuru București.

Pentru a înțelege marea însemnătate a celor „40 de cuvântări de învățătură împotriva adventiștilor și baptiștilor”, trebuie mai întâi să știm ce gol au de împlinit în predica bisericii noastre ortodoxe.

Știut este de tot creștinul, că orice apostol al Domnului are de îndeplinit cele trei misiuni lăsate moștenire de divinus învățător:

a) Misiunea de *profet* (propovăduitor), b) misiunea de preot (sfințitor prin taine) și c) misiunea de împărat (conducător al turmei).

Ei bine, din cauza vitregiei vremurilor în țările ortodoxe, din toate aceste *trei* misiuni, nici una n'a fost mai neglijantă (aproape suprimată), ca misiunea profetică. În această privință am ajuns în așa stare, încât după atâta timp de tăiere completă a amvonului, apostolii Domnului nu mai au curajul, lipsindu-le atâta timp deprinderea să vorbească poporului, necum să mai ia ofensiva pretutindeni contra sectanților și indiferentismului religios. Asa că, cunoscând și cât este de puțin îndeplinită *misiunea de împărat* și cât a mai rămas din *misiunea sfințitoare*, simpla formă a ierurgiilor, căci de multă vreme acatistele, aghiazmele și diferitele rugăciuni au răpătat în *practică* o mai mare însemnătate ca cele 7 taine, atunci înțelegem de ce dreptmăritorii creștini de până ieri cad pradă tuturor ideilor năstrușnice propovăduite de sectanți: aceștia prin *predica* lor meșteșugită mulțumesc niște suflete cu adevărat însetate de *Cuvântul Domnului*. Să răsune acest cuvânt divin în bisericile noastre, cu alte cuvinte să predicăm cu timp și fără timp, și atunci nu numai că oile nu se vor mai rătăci, dar și cele rătăcite, auzind glasul bunului păstor, vor reveni în staul.

Că unii păstori n'au încă deprinderea vorbirii? Au atâtea manuale de cuvântări la dispoziție, încât li se cere numai bunăvoință spre *împlinirea completă* a apostolatului, pe care și l'au ales; și să numai lase ca timpul destinat de sfinții părinți învățătorii poporului să fie ocupat de mormăiala cazanici de către cineva lipsit de dicțiune care are nevoie să fie învățat și nu ei să învețe! Adică de ce n'ar citi preotul *predica* zile în toată autoritatea de învățător?

Dar n'am terminat de a descrie cadrul în care este chemată să îndeplinească rolul cartea de *predica* a P. C. Sale diacon Dr. Gh. Comșa.

Se știe că mai ușor este să previi o boală decât s'o vindeci; ei bine, pentru această grea operă de vindecarea a sufletelor bolnave e scrisă această *collecție de cuvântări* intitulată așa de frumos: „*Pentru Neam și Lege*”

Deacum fiecare preot poate avea la îndemână această doctorie, care este așa de bine preparată încât bolnavul fie el cât de adventist sau baptist poate fi vindecat chiar contra voiei lui! Ce bine sunt tratate din punct de vedere dogmatic chestiunile puse în discuție de sectanți și cât de viu și pătrunzător este stilul!

Ce bogăție de exemple și câte înșirări de fapte petrecute în istoria acestor sectanți lipsiți de cel mai elementar simț creștinesc: de modestie în explicarea cuvintelor profetice ale Sfintei Scripturi.

Într'un cuvânt e o carte venită la timp și care nu trebuie să lipsească, atât din casa preotului chemat să vindece pe cei bolnavi duhovnicește cât și din biblioteca aceluia cari au datoria să prevină ivirea acestor boli (secte) în staulul turmei lor.

Fiecare dar are datoria imperioasă de a încuraja o asemenea literatură indispensabilă timpurilor noi.

Diacon A. N. Constantinescu, Galați.

„Citiți, citiți ce poate credința în Dumnezeu“.

— Reproducem din cartea preotului luminat C. Morariu din Suceava, decedat în zilele trecute câteva bucați frumoase și edificatoare și sfatuim pe ceterii nostri să-și înpodobească sufletul cu ele. —

(Urmare.)

Vindecări minunate de boale la moaștele sf. Ioan cel Nou din Suceavă istorisite de părintele Sidorovici.

6. Întâmplarea cu Petru Hopincă, numit și Tiță.

Acest Petru, pădurar din Câmpulung, dormind în pădure, s'a trezit mut și cu fălcile gurei încheștate așa, încât de fel nu le putea desface. Făcându-i-se sfânta ungere la sfântul Ioan, părintele Sidorovici mi-a istorisit că l-a prins de mână și i-a zis cu glas tare să rostească cuvintele „binecuvântați părinți sfinți și mă ertați pe mine păcătosul“, și atunci lui Petru i s'a dezlegat limba și a rostit acele cuvinte. Tot părintele Sidorovici mi-a spus că despre întâmplarea aceasta îmi poate da deslușiri și părintele Dr. Orest Tarangul fost preot de ajutor în Câmpulung și acuma în Suceavă. Am adresat deci în 2 April. n. 1906 părintelui Tarangul o epistolă, la care am primit răspunsul ce urmează: „Suceava în 5/4 n. 1906. Era în anul 1900, într'o Duminică, când de la amiază-zi fusesem chemat la un greu bolnav. Ca cooperador personal al bolnavului exarh Nicolai Prodanciuc dela biserică cu Nașterea Maicei Domnului din Câmpulung, eu împliniam toate funcțiile. Am luat deci sf. taine și am grăbit la cel bolnav. Interesându-mă cine e el, mi s'a spus că e pădurarul Petru Tiță. Sosind la casa lui, soția cu copilașii mi-au eșit înainte plângând și mi-a istorisit că lui Petru i s'a închis de vr'o două zile gura și acuma nu poate nici mânca nici vorci. Am întrebat în casă și l'am aflat pe Petru șezând la masă și citind dintr'o carte de rugăciuni. Văzându-mă, el s'a sculat și a început a plânge și a-mi arăta că nu poate deschide gura. l-am citit și eu unele rugăciuni, dar de împărțășit n'a putut fi vorba.

L'am întrebat, ori de'l doare ceva și el mi-a răspuns în scris că nu'l doare nimic, ci a dormit în pădure și trezindu-se, a simțit că nu poate deschide gura și e mut. Dormind, a visat că un neamț l'a bătut. — M'am gândit că e cu bună seamă o paralizie și i-am dat sfatul să cerce vindecarea în spital, unde

poate prin electricitate va fi cu putință, că măcar gura să i se deschidă și să poată mânca.—După vr'o câteva zile m'am interesat iară de Petru și am aflat că-i în spitalul din Câmpulung și cum că Dr. Filipovici cu încă un medic au sosit într'o zfacere din Cernăuț la Câmpulung și împreună cu Dr. Stefanovici îl vor cerceta și pe Tiță.—Nu-mi mai aduc aminte de detalieri, dar știu că în săptămâna înainte de „Tăierea capului sf. Ioan“ m'am întâlnit iar cu Petru și am văzut că poate deschide gura, dar nu poate vorbi era mut. În scris mi-a comunicat că acei medici s'au sfătuit în limba germană să-i taie dinții de dinainte, ca să-i poată da măcar lapte de mâncare, să nu moară de foame, și înțelegând el aceasta, a fugit din a fugit din spital la sf. Ioan din Suceavă. Aicia i-au citit părinții și i s'a deschis gura, dar încă nu poate grăi. Luni, înainte de „Tăierea capului“, are să fie iar la vreme acolo, și cu ajutorul Domnului sperează că va putea a și grăi.—L'am binecuvântat și i-am dorit să-i dea Atotputernicul și graiul, iar el m'a poftit să mă rog pentru dânsul.—Duminică în 3 Septembrie v. 1900, Petru Tiță a venit deplin sănătos la biserică (în Câmpulung). Auzindu-l poporul cântând la strană bătea mătăniei, iar el folosind prilejul, am ținut o cuvântare, în care am sărbătorit această vindecare minunată, și am făcut doxologie, mulțămind Domnului că a învrednicit acea comună de o astfel de vindecare. Petru Tiță a istorisit apoi înainte tuturor că făcând-u-i-se sf. maslu la moaștele sf. Ioan, și-a căpătat iarăși graiul, când avea să rostiască cuvintele: „binecuvântați părinți“...

Eu am voit să cunosc pășania lui Petru Tiță din chiar gura pășitului, și de aceia m'am adresat la părintele Dr. George Luția, parohul de comuna din Câmpulung. Sfinția Sa mi-a trimis cu epistola din 22 Maiu 1906 următoarea istorisire dictată de însuși pășitul Petru după datele Călindarului din 1900 ce-l avea în mână în cancelaria parohială, scrisă de părintele Luția și iscălită de Tiță cu mâna sa proprie:

„Luni în 7 august 1900, am mers cu niște domni la constatarea pădurii de pe muntele „Colbu“ și am lucrat acolo Marți în 8 și Mercuri în 9 August. Joi 10 August, domnii au făcut zi de odihnă și pe mine m'au trimis în România la satul „Cruce“ ca să le aduc câteva oca de vin. În România am luat un cal, am încălecat și am mers până la numitul sat și după ce am cumpărat vin, ceai și zahăr, m'am întors înapoi. Apucându-mă seara la pichetul din Cojoci, am mers mai departe până la granița la un prieten al meu, am băgat calul în grajd și am mas peste noapte la el. Vineri dimineață în 11 August, mi-am luat calul, vinul și ce mai am avut și m'am pornit înainte de zori spre Colbu. O păclă neașteptată se puse pe apa Bistriței și după ce am trecut granița pe locul nostru, nu puteam merge, fiind foarte întuneric, și am fost silit să mai aștept. Cum țineam calul de căpăștru și el pășea, ca o nălucă cu o putere oarecare mi l'a smuncit cineva din mâni. Căutându-l și tot auzindu-l strănutând, mi se părea că-l ajung. Într'un târziu m'am trezit într'un vârf de deal numit „Coasta

piuelor", dară calul nu l'am mai văzut. Cugetând cum am venit aicea și la ce, și ca caut, că nu mi-i drumul pe aicea, nu m'am putut deștepta. Ce am mai făcut după aceea, nu știu. În aceeași zi Vineri, pe la patru ceasuri după amiază mi s'a aflat niște plutași într'o groapă supt o stâncă treaz ori dormind, nu știu. Ei m'au întreat, cum am venit eu acolo și nu li-am putut răspunde. M'au îmbiat cu mâncare și n'am putut deschide gura. Coborând dela Colbu alți pădurari de de ai noștri, m'am dus cu ei până la bourie pe muntele „Crețele”, unde am ajuns seara și m'am întâlnit cu domni mei, ăra să le aduc ceva din cele cimpă rate. Sâmbătă în 12 August, m'au trimis domni cu un pădurar și cu un lucrător de zi, acasă, unde abia am ajuns Duminică dimineață în 13 August, la 8 oare. În aceeași zi, la 2 oare după amiază-ză a venit părintele O, Tarangul și mi-a citit rugăciuni. Luni în 14 August, m'am dus la Dl. Dr. Stefanovici da m'a vizitat, dar nu mi-a dat nici un semn de viață, n'avea el adecă nădejde că voi scăpa. După ce am eșit dela Dl. Dr. Stefanovici, m'au întâmpinat doi deputați comunali și m'au dus la D-rul sătesc Mehlmann. Acesta încă cu alți doi D-ri m'au vizitat și mi-au băgat o mașină în gură pe unde îmi lipsesc două măsele și atât au învărtit, până ce s'a rupt dreva, dar nu mi-au putut deschide gura. Zicând ei să merg la spital, i-am înțeles din vorbă că mă vor hrăni prin nas sau mi-or tăia dinți ca să mă hrănească. Înțelegând această tristă veste și fiind nesigur de viață, am alergat la doctorul cel ceresc, sfătuindu-mă la aceasta și răposatul primar comunal Andrii Flocea. Marți în 15 August, în ziua de Sf. Măria-Mare am ajuns la mânăstirea sf. Ioan cel Nou din Suceavă. M'am dus aproape de sf. raclă și soția mea a voit să plătească, ca să-mi citească. Ieromonahul Traian Ieșan m'a cunoscut, că eram odată amândoi elevi la școala poporală din Câmpulung. El m'a întreat ce-mi lipsește și nu i-am putut răspunde și lacrimile mi-au acoperit fața. Atunci m'a îmbărbătat cu cuvinte îmbucurătoare să pun nădejdea în Domnul și în sf. Ioan cel Nou, dela care nimeni nu iese nemângăiat, și a început a-mi citi molitfele sf. Marelui Vasile. Așa mi-a citit până lo opustul liturghiei de 3 ori. După aceea mi s'a făcut sf. ungere și ieromonahul Ieșan a luat aghiăzma și un burete curat a spălat dinți sf. mucenic Ioan și mi-a dat să beau cum puteam. Șapte zile am găzduit degeaba la numitul ieromonah. În fiecare zi mi se citeau rugăciunile sf. Marelui Vasile și mi se făcea sf. ungere. Miercuri în 16 August, a doua zi după Adormirea Maicei Domnului, citindu-mi-se după obicei rugăciunile și făcându-mi-se sf. ungere, am eșit afară și cum mergeam spre chilie mi-am simțit gura slobodă. Iute m'am întors îndărăt în biserică și li-am arătat părinților că pot deschide gura, dar încă nu puteam vorbi. Mi-au zis atunci să dau laudă lui Dumnezeu și sf. mucenic Ioan mulțămind și ei lui Dumnezeu împreună cu mine. Dela mânăstire am plecat în 21 August acasă și în 26 August am pnrnit iarăși la sf. Ioan, ajungând acolo Duminică în 27 Părintele Ieșan nu era acasă dar am aflat scut la părintele Ilarion Serota. M'am dus la biserică și mi s'a citit ca și altă dată rugăciunile sf. Marelui Vasile în 3 răstimpuri. După sf. liturghie mi s'a făcut sf. ungere. La sfârșit, când a început părintele Pancratie Sidorovici; binecusântați părinți sfinți și mă iertați pe mine păcătosul”, am deschis gura și am zis dnpă el. Repetând cuvintele acestea a doua și a treia oară, m'au înecat lacrimile și nu puteam zice de bucurie. Săltând ca un copi

mic și dând mulțămită lui Dumnezeu și sf. Ioan, căci am scăpat de năprasnica moarte, m'am întors în chiliile părinților și ei m'au întreat de întâmplarea mea și li-am povestit din început, după cum le spun și aicea. Mare mângăiere au avut și părinții amândoi văzându-mă sănătos. Peste noapte am mas tot la ei și Luni în 22 August, am cânta în biserică sf. Ioan la strana stângă și am luat parte la prohodul întru pomenirea răposatei împărătese Elisaveta. Venind acasă, s'au strâns Marți în ziua Tăieri capului sf. Ioan Botezătorul mai mulți vecini și li-am istorisit cu lacrimi în ochi ce pătimisem. Duminică în 3 Septembrie, am mers la sf. biserică Nașterea Maicei Domnului din Câmpulung și după sf. liturghie, părintele Orest Tarangul a făcut rugăciuni de mulțămire cu plecarea genunchilor și a spus o predică foarte frumoasă. În 14 Septembrie, fiind acuma deplin sănătos, m'am dus iarăși la sf. Ioan, mulțămind lui Dumnezeu pentru vindecarea mea. *Petrea Hopincă numit și Tiță m/p*“.

(Va urmă.)

Centenarul lui Avram Iancu.

În 2 I. c. s'a întrunit la palatul regal comitetul serbărilor pentru aniversarea a o sută de ani dela nașterea eroului național Avram Iancu.

Cum am anunțat, Asociațiunea a luat hotărârea de a se prăznuir cu mare fast centenarul materii lui Avram Iancu

Ședința s'a ținut în sala bibliotecii palatului și a fost prezidată de rege.

Comitetul a fixat programul serbărilor, care se vor începe la 30 August și vor dura patru zile.

La toate solemnitățile vor participa suveranii, membrii familiei princiere, întreg guvernul, reprezentanții corpurilor legiuitoare și ai corpurilor constituite. De asemenea vor lua parte numeroase delegațiuni de săteni din fiecare județ al Munteniei, Moldovei, Olteniei, Bucovinei, Ardealului și Basarabiei.

În ziua de 30 August serbările vor începe cu desvelirea monumentului ridicat lui Avram Iancu la Cluj.

După aceasta Suveranii, guvernul și invitații vor pleca la Tebea lângă Baia de Criș, unde e îngropat Avram Iancu. Aici se va oficia slujcă religioasă și se va da o masă săracilor.

După ameză va defila un convoi etnografic aranjat de locuitorii din Valea Crișului.

Suveranii și invitații vor pleca apoi la Vidra de sus, la casa lui Avram Iancu.

Aici, prin îngrijirea Asociațiunii, s'a construit alături de casa lui Avram Iancu un muzeu cu obiectele rămase dela marele erou național, o casă culturală națională pentru țărani din Vidra de sus și Vidra de jos.

În fața casei lui Avram Iancu s'a construit un mic hotel pentru vizitatorii acestui centru al Moșilor. Înaltul cler va oficia parastas la casa lui Avram și va sfinți muzeul și casa culturală.

După terminarea sercărilor de la Vidra de sus, toți oaspeții vor pleca la Câmpeni, la adunarea generală.

Prima ședință va fi prezidată de rege.

Pe unul din platouri se va construi o mare sală pentru serbări populare, concerte și reprezentații de teatru cu artiștii Teatrului Național din București.

După terminarea serbărilor Suveranii și oaspeții vor face o excursiune pe muntele Găina, unde pe piscul cel mai înalt se va ridica o troiță de piatră în amintirea lui Avram Iancu.

Cu această excursiune serbările iau sfârșit.

În vederea acestei comemorări Asociațiunea din Ardeal a îngrijit să se tipărească biografia lui Avram Iancu. Această carte care va fi scrisă de dl. Silviu Dragomir, va cuprinde datele culese în biblioteca din Viena și Budapesta și se tipărește de Casa Școalelor.

INFORMAȚIUNI.

Excursie de propagandă culturală. Ateneul popular din Iași așezământ de culturală și educație în spirit național, a luat frumoasa inițiativă, de a organiza la noi în Ardeal, excursii de propagandă culturală.

În orașul Arad vor debuta *Marți în 22 Iulie 1924 la oarele 8^{1/2} seara în sala Palatului Cultural.*

Suntem convinși că preoțimea română și toți intelectualii noștri din dieceza Aradului vor aprecia întreaga însemnătate a unor atare manifestări patriotice-naționale și vor grăbi în 22 Iulie l. c. la Arad să-și adape sufletele și să-și îmbogățească cunoștințele cu produsele artei românești.

Aici publicăm programul bogat și variat al acestei sărbători:

1. a) I. Vișu... Marșul anului 1848.. cor mixt;
- b) G. Muzicescu I. Ileana, II. Zisa badea cor mixt;
- c) I. Vidu.. Peste Deal... cor mixt;

2. * * Conferință.

3. M. Barbu... Rașpodia I., executată la vioară de autor cu măestrul Antonin Ciolan, fost director al Conservatorului din Iași la piano.

4. Mircea Rădulescu... Ostașilor ardeleani... versuri spuse de artistul I. Profir. de la Teatrul Național, din Iași.

5. I. Creangă.. „Amintiri“... cetire de D. Vasile Tobiescu, directorul școlii normale din Iași.

6. V. Alexandri... Miorița... poezie populară rostită de D-na Natalia Profir artistă a Teatrului Național din Iași.

7. Dansuri Naționale: a) Echipa elevilor Școlii normale „Vasile Lupu“; b) D. C. Țârțuș, fost elev al prof. Moceanu.

8. a) G. Dima... Nu-i Dreptate... cor mixt; b) Timotei Popovici... Cântec de leagăn, cor mixt; c) N. Oancea I. Foaiete verde de trifoi, cor mixt, II. Lângă leagăn, cor mixt; d) Ed. Caudella... Imnul Ateneului... cor. mixt.

Gazetari români! Cetim în „Tel. Rom“. că un confrate din Capitală și-a luat osteneala d'a compune lista de gazetari cari scriu la o „anumită presă“. La „Adevărul“ și „Dimineața“ sunt: Iacob Rozenthal, director coproprietar; C. Brauer (C. Graur sau Gr. Damian); B. Braunstein (B. Brănișteanu); I. Nadler (I. Nedelea); Grünberg (Vermont); Em. Feinsilber (E. Emilian); A. Segal (Nora); Adolf Hertz (A. de Hertz); I. Schwartzman (I. Negreanu); B. Laizar (B. Lăzăreanu); Dr. Glicsman (Dr. Ygrec); Blumenfeld (Sincerus); apoi Ritzler Friedman, Sanielevici și alții. — La „Lupta“ sunt: Em. Honigman (E. Fagure); Albert Honigman (A. Fagure); Mendel Grünberg (Milian Maximin); E. Samuel Hirsh (E. S. Cerbu);

Leon Pauker (Leonard Paukerow) etc. — La „Aurora“ sunt: S. Weiss (Albu); M. Mendel (Mircea); Marcus (Muntenescu); Ghelibter (Dragu); A. Hurting (Georgescu) Kronberg (Rodan); Gutman (Bunescu); H. Fischman (H. Gaad); Roseberg (Răpeanu) Dr. Ghe-lerter și alții. — La „Socialismul“ sunt: G. Hirsh (G. Cerbu); Al. Nuhăm Katz (Al. Dobrogeanu Gherea), Marcel Pauker, Sternberg, P. Herșcovici, Albert Leonin, etc. La ziarul „Tineretul Socialist“ sunt: Israel Zukerman (I. Zaharescu); Pincu Lazarovici, Svaigher, D. Ruber și alții. — La „Lumea Nouă“ sunt: Dr. Stokman Simon Bercovici, Albert Abramovici, Ilie Moscovici, I. Herșcovici, Iacob Pistiner etc. — Acești evrei sunt cei care pretind că formează opinia publică românească..

A V I Z.

Cu onoare aduc la cunoștință onoratu-lui public și autorităților bisericești, că în Arad, str. Dorobanților Nr. 41 (școala confesională), am deschis un *birou tehnic de arhitectură; construiesc orice planuri de casă, școli și biserici împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colajonări de toffelul de lucrări de zidiri, și întreprind toffelul de lucrări tehnice, clădiri etc.*

Cu stimă:

Tedor Cioban,
arhitect¹

Înștiințare.

În clasa I. a școlii normale ort. române din Arad în anul școlar 1924—25 se primesc băieți, cari au terminat cel puțin cu succes bun 4 clase primare și nu au trecut de 14 ani.

În clasele II—V. se primesc și absolvenții ai claselor I—IV. de liceu ori de școală medie, având să facă examen de diferență.

Primiriile de elevi se fac pe baza unui examen de admitere.

Cererile de primire se vor adresa până în 15 August n. la direcțiunea școlii normale ort. române din Arad și vor fi semnate de către reprezentanții legali ai candidaților (părinți sau tutor) cu arătarea profesiunii și a locuinței lor.

La cerere se vor adnexa următoarele documente:

1. Extras de botez.
2. Act de naștere dela oficiul stării civile.
3. Certificatul școlar de pe ultima clasă.
4. Actul de vaccină.
5. În conformitate cu ordinul Ven. Consistor diecezan din 22 Maiu (4 Iunie) a. c. Nr. 3760/1923, „o declarație subscrisă de părinți, prin cari acestea se obligă a achita anticipative și regulat la termenele fixate taxele de întreținere în internat fără privire la aceia, că elevii vor primi ori nu burse dela

stat. Asemenea declarație, vor prezenta și elevii din anul trecut, cari vor să se înscrie la școala noastră.

Cererile netimbrate ori defectuos ajustate se vor retrimită neresolvite.

Examele de admitere se vor ținea în 2 (cele în scris) și 3—4 Septembrie n. (cele orale). Candiții vor fi supuși unui examen medical și vocal, după care vor urma probele în scris din limba română și aritmetică și cele orale din limba română, aritmetică, istorie și geografie.

Elevii admiși prin examenul de admitere și cei din anul trecut se vor putea înscrie plătiind următoarele taxe:

1. Rata I. în suma de 1000 Lei, din taxa de întreținere de 3000 Lei în internatul școlii, precum și taxa în alimente (100 klg. făină albă, 100 klg. cartofi, 5 klg. unsoare, 10 klg. fasole și 50 ouă.)

Rata a II-a din taxa de întreținere în numerar se va plăti la 1 Dec., a III-a la 1 Aprilie.

2. Taxele de înscriere fac: 120 Lei, cari se plătesc în întregime la înscrieri.

Fără achitarea taxelor școlare și de întreținere în internat nimenea nu va fi înscris și admis la masă.

Elevii admiși, la înțrarea lor în școală vor aduce cu sine următoarele efecte: 4 cămăși, 4 ismene, 6 batiste, 4 părechi ciorapi ori 6 p. obiele, haine de pat (saltea de paie, 2 ciarciafuri pentru schimb, țol ori plapomă, perină și o cuvertură de pat), 3 servete, 1 tăcâm (păhar, furculiță, cuțit, lingură, o ceașcă și 2 farfurii), 3 ștergare (prosoape), pieptene, săpun, perie de dinți, perie de haine și de ghetă, ață, ace, vestimentele și încălțăminte necesară și o violină. Pe lângă aceste fiecare elev să aibă un costum național (1 cămașă cu cosături naționale, pantaloni albi și un brâu tricolori). Efectele vor fi predate școlii pe lângă inventar. Pe albituri se va coase numele elevului. Fără albiturile prescrise nici un elev nu se primește în internat.

Examele de corigență se vor ținea în 5 și 6 Septembrie n., înscrierile în 8—13, iar în 14 Sept. n. va avea loc deschiderea anului școlar.

Manualele, ce se vor folosi în anul școlar 1924—25 se află la *Librăria diecezană*, (Str. Eminescu.)

*Direcțiunea Școlii normale
ort. rom. din Arad.*

CONCURSE.

Nr. 1429/1924.

Pentru îndeplinirea catedrelor de: 1. *Exegeza Vechiului Testament* (cu predarea limbei ebraice.) 2. *Exegeza Noului Testament* (cu cunoștința limbei grecești. 3. *Istoria bisericească* (universală și română.) 4. *Teologia dogmatică.* 5. *Filozofia și pedagogia, la Academia teologică ort. română din Oradea-Mare*, se publică concurs cu termen de 30 zile.

Beneficiul împreună cu aceste posturi este: Pentru catedrele 1—4 salar de bază de 2200 lei lunar plus accesoriile, iar pentru catedra de filozofie și pedagogie salar de bază de 1600 lei lunar, plus accesoriile. Salarele și accesoriile se vor plăti în întregime din bugetul Ministerului Cultelor, și eparhia nu ia nici o garanță pentru ele.

Numărul obligat de care e de 10 săptămână.

Reflectanții la aceste posturi își vor înainta cererile Consistorului nostru până în ziua de 2/15 August 1924, alăturând următoarele acte doveditoare:

1. Act de naștere, dovedind spartinența la confesiunea ortodoxă română.

2. Certificat de maturitate dela liceu și ștudii universitare de specialitate.

3. Pentru catedrele 1—4 se recere doctoratul în teologie.

4. La catedra de: Exegeza Vechiului Testament cunoștința limbei ebraice, iar la cea de Exegeza Noului Testament cunoștința limbei grecești.

5. Curriculum vitae în scris.

6. Certificate despre serviciile anterioara, dela terminarea ștudiilor universitare încoaci.

Oradea-Mare, din șed. senatului bisericesc ținută în 25 Iunie (8 Iulie) 1924.

Consistorul eparhial ort. român.

—□—

1—2

În urma rezoluțiunii V. Consistor din Arad de subț Nrii 2146/924 și 1581/924 se escrie concurs pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Mândruloc**, cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala“.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Casa parohială cu supraedificătele desubț nr 21 care va înțra în beneficiul preotului ales numai după moartea văduvei Sofia Bozgan.

2. Una sesie parohială, constătătoare din 32 jug. cat. pământ arător.

3. Birul parohial în natură.

4. Stolele legale.

5. Eventuala întregire de salar dela stat.

Preotul ales va fi obligat a solvi dările publice după beneficiul său și a catehiza în școllele primare din loc.

Parohia fiind de *clasa primă*, dela recurenți se recere opt clase de liceu și maturitate, conform concluzului Nr. 84/910 al sinodului eparhial din Arad, precum și cvalificație preoțească pentru parohii de clasa primă.

Recursele ajustate cu documentele necesare și cu atestat de serviciu se vor adresa Comitetului parohial din Mândruloc și se vor subșterne P. On. Oficiu protopresbiteral rom. din Arad, îndatorăți fiind după prealabila încunoștințare a concernentului protopresbiter a se prezenta în sf. biserică din Mândru-

loc, pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale observând dispozițiunea §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii. Cei din altă dieceză vor dovedi, că au încuviințarea P. S. D. Episcop diecezan de a putea reflecta la această parohie.

Se observă, că jumătate din venit până la 30 Martie (12 Aprilie) 1925 compete minorului rămas după răposatul preot.

Comitetul parohial ort. rom.

În conțelegere cu : *Traian Vățianu* m. p. protopop.

—□— 2—3

Conform rezoluțiunei consistoriale Nr. 2246/924 pentru îndeplinirea parohiei de cl. II. din **Arăneag** tractul Șiria, devenită vacantă prin decedarea părintelui Emil Popoviciu se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în organul of. „Biserica și Școala” pe lângă următoarele emolumente:

1. Una sesiune pământ par. în estenziune de 32 jugere.

2. 400□ pământ la deal loc de vie.

3. 200□ pământ pentru sămănatul cânepei.

4. Birul și stolele legale

5. Un intravilan în estenziune de 800□ casă parohială cu 4 odăi și culină.

Alesul va suporta toate dările După venitul parohial cel beneficiază. Va împlini conștiencios toate funcțiile în parohie, și va catechisa la școala ce este în comună fără altă renumerația. Va avea să țină regulat vecernia în toate sâmbetele și în sărbători mari.

În lipsa reflectanților de cl. II se admit și concurenți cu cvalificațiune de cl. III.

Reflectanți din altă dieceză au să producă act despre consenzul Prea sfinției sale Dlui Episcop diecezan. Recursele ajustate regulamentar sunt a-se înainta în termenul mai sus indicat Prea on. oficiu protop. ort. român al Șiriei, având a se prezenta în cutare Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Arăneag spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie.

Dat în Arăneag în șed. com. par. dela 3/16 Iunie 1924.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu : *Mihail Lucuța* m. p. protopop ort. rom.

—□— 2—3

În conformitate cu concluzul Ven. Consistor diecezan ort. rom. din Arad, — Nr. 1995/924, — se escrie concurs pentru deplinirea definitivă a parohiei vacantă: **Talpoș**, cu termen de **30 zile**, dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Venitele parohiei sunt:

1. Usufructul sesiei parohiale cu dreptul de pășune.

2. Casa parohială cu intravilan și supra edificat.

3. Stolele legale.

4. Intregirea salarului dela stat, pentru care parohia nu i-a răspundere.

Parohia e de clasa I.

Alesul va solvi toate dările publice după beneficiul preoțesc și va avea să catehizeze în școala primară din comună, fără remunerațiune din partea parohiei.

Reflectanții își vor înainta concursesele, ajustate cu toate documentele prescrise și adresate comitetului parohial din Talpoș, la oficiul protopopesc ort. rom. din Ineu (jud. Arad) și se vor prezenta, — cu observarea strictă a dispozițiilor din Regulamentul pentru parohii, — în careva Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Talpoș, spre ași arăta desteritatea în oratorie și în celea rituale.

Reflectanții din alte Dieceze, — deodată cu cererea de a li să da voie spre a se prezenta în biserică, — vor avea să dovedească că au permisiunea Prea Sfinției Sale Dlui Episcop diecezan, de a concurge la această parohie.

Dat din ședința comitetului parohial din Talpoș, ținută la 13/26 Malu 1924.

Ioan Popa, m. p.

adm. par. președinte.

Zălan Leu, m. p.

not. comit. par.

În conțelegere cu: *Ioan Georgia*, m. p. protopb.

Licitațiune minuendă.

În baza Inaltei rezoluțiuni a Ven. Consistor ort. rom. din Arad cu Nr. 2202/1924. prin aceasta se escrie licitațiune minuendă, care se va ținea Duminecă la 14/27 Iulie 1924 în comuna **Pobda** (Bobda) plasa Grădiște în localul școalei conf. la orele 2 după amiaz, pentru darea întreprinderi ale renovări sf. biserici ort. rom. din **Pobda**.

Prețul de esclamare e 230.607 Lei 50 bani.

Reflectanți, cari numai diplomați pot să fie, î-și vor înainta ofertele în plic închis adnexând vadiul de 10% în bani gata.

Comitetul parohial î-și rezervă dreptul de a da lucrările de renovare acelu întreprinzător, în care va avea mai mare încredere și garanță, fără considerare la rezultatul licitației.

Reflectanți nu pot reclama spese de drum sau diurne pentru participarea la licitație.

Condițiunile speciale și devizul speselor de renovare se pot vedea la oficiul par. ort. rom. din Pobda (Bobda) jud. Torontal în fiecare zi între orele 8—12, până în preziua termenului fixat pentru licitațiune.

Pobda, la 29 Iunie (12 Iulie) 1924.

Comitetul parohial.

Posta administrațiunii.

Com. biser. Pobda. Pentru publicarea licitațiunii minuende v'am debitat cu Lei 40. Vă rugăm să ne trimiteți suma aceasta.

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: **Prefectura Județului.**